

วัดประจำพระองค์ รัชกาลที่ 1

วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ราชวรมหาวิหาร

วัดโบราณเจดงามเมื่อยามเห็น
จัดว่าเป็นสมบัติชาติสยาม
วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม
หรือวัดโพธารามนามก่่อนมา

สร้างด้วยจิตศรัทธาพระขรรค์ราชวัตร
สองพันสองร้อยปีได้กราบพระศาสดา
ในสมัยราชธานีศรีอยุธยา
องค์พระเพทราชาในอนาญญา

เป็นวัดราชวรวิหารขนาดใหญ่ตอนกลาง
ใกล้ทางออกแม่น้ำใหญ่ได้แก่ถนน
องค์สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าทรงการุญ
บูรณะสร้างบุญให้ชาติไทย

พระพุทธไสยาสน์ดงามนามสมโภชน์
คือปางโปรดอสูรอินทราหตุตฤกไศ
พร้อมอัญเชิญพระประธานเรืองวิไศ
พระนามไซ้พระพุทธเทวปฏิมากร

พระอารามหลวงราชวรมหาวิหาร
ในรัชกาลพุทธยอดฟ้าปฏิสังขรณ์
เพื่อเป็นหลักยึดใจไม่สั่นคลอน
ได้บรรพตาสันชาติสืบมา

ทั้งเป็นแหล่งสรรพวิชาจาริกไว้
ดูกลุ่หลานได้เล่าเรียนพิธีศึกษา
ประเทืองวัฒนธรรมภูมิปัญญา
ใช้โยคตำรานอดแผนโบราณ

ยูเนสโกขึ้นทะเบียนเป็นมรดก
เพื่อปกป้องคุณค่ามรดก
สาคความทรงจำของโลกล้านนา
ที่คู่บ้านราชวงศ์องศ์จักรี

อัญชลี ณ เชียงใหม่

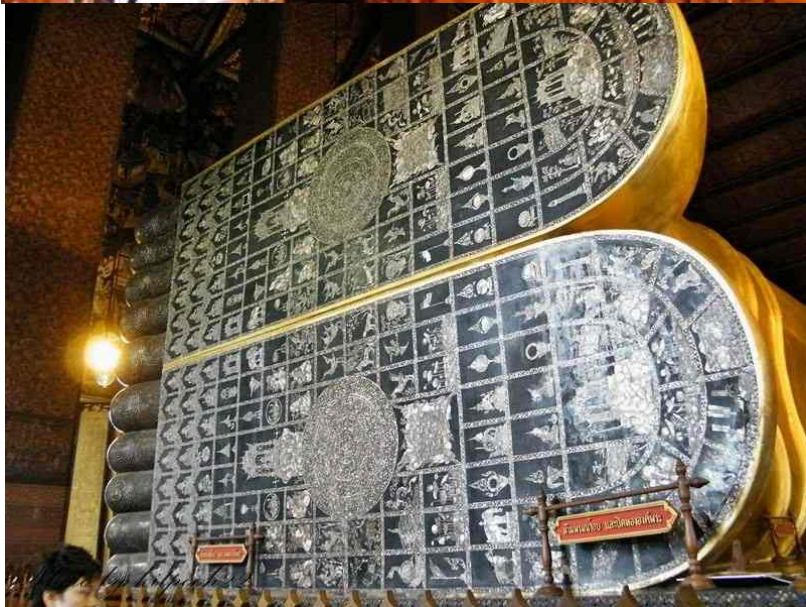

ชนบถธรรมเนียม ประเพณี แห่งศรีไทย
 กษัตริย์ไทย โบราณ ตำนาศาสนา
 ทรงโปรดปราน การสร้างวัด พัทธสีมา
 อารามหลวง เพื่อปวงท้าว ศรีท้าวธรรม

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก
 ทรงตั้งอก ตั้งพระทัย อุปถัมภ์
 ทรงสร้างวัด พระเชตุพน กุศลกรรม
 วัดประจำ พระองค์ ทรงรัชกาล

อีกชื่อหนึ่ง ตรึงใจ ไทยประชา
 เรียกว่า วัดโพธิ์ ไชยสถาน
 เป็นวัดหลวง ปองพุทธา ศรีท้าวธรรม
 เข้ากราบกราน "พระพุทธทศพลญาณ"

พระอุโบสถ งามล้ำ
 สถาปัตยกรรม อโยธยา ครั่งคราก่อน
 เจมกษัตริย์ รัชกาลที่สาม ปฐิสังขรณ์
 องค์พระนอน พุทธไสยาสน์ งดงามล้ำ

เขตวิเศษ คามสีมา พระอุโบสถ
พุทธกำหนด เกณฑ์สำคัญ อันยิ่งใหญ่
การบรรพชา เขตพัฒนสีมา นฤกะไซรี
ตั้งอยู่ใน โบสถ์วัด โดยอุบาสก

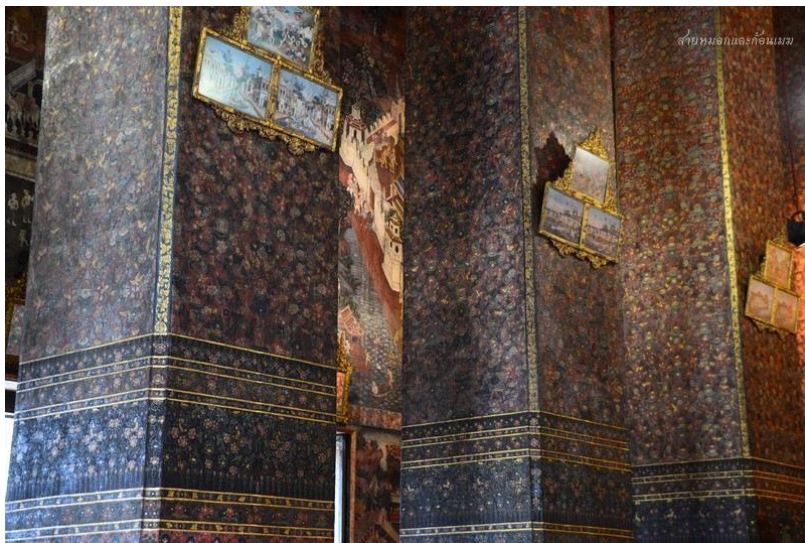
พระประธาน ๖ ทรงสร้าง ปางสมาธิ
บรรลุนิธิฐานอุกฤษฏ์ศรีสง่า
ชั้นบนสุด สิริรังการ พระพุทธยอธพ
ถัดลงมา พระอรหันต์ ทั้งแปดทิศ

จิตรกรรม ภาพนี้ อูโบสถ์
เขียนตามเรื่อง มโหสถ ราชบัณฑิต
เอตทัตตะ สีสืบเชื้อวงศ์ ดำรงฤทธิ
ภาพนิมิต เมืองอโยธยา ขึ้นราช

โดยรอบวัด ลัดสวนหอย่อม หรือเขามอ
หินแล็กใหญ่ ใ้กั๋อ เป็นภูเขา
ปลูกต้นไม้ ไว้เชิงเขา เอาตุ๊กตา
และรูปสัตว์ จตุบาท มาเรียงราย

เขาฤษี ตัดถนน ลัดสวนภาพ
อยู่ใกล้กับ พระวิหาร ด้านทิศใต้
พระราชประสงค์ องค์ราชฯ เจ็ดเจ้าพระทัย
รวมแพทย์ไทย แผนโบราณ กาลก่อนมี

คติไทย ใ้ฤษี เป็นครุฑ
แสดงท่า โยคะ ทำพระฤษี
พระราชดำริ บุรพคุณจริย พิพัฒน์ฤดี
ใ้กั๋ออันกั๋อ ไครงสีสุภาพ กำกับวิชา
พระระเบียง เรียงราย รอบองค์โบสถ์
ทำนกำหนด สร้างสองชั้น ลีทิด
ระเบียงชั้นใน พระพุทธรูปใหญ่ มีพันห้า
ระเบียงชั้นนอก ล้อมรั้วกว่า พระเนื่อดำริ

เหมาะสำหรับ ผู้สนใจ ในพุทธศิลป์
ท่อนดิน ถิ่นพุทธา เชิญมาสถิต
พุทธอักษรณ ศิลปกรรม นำพินิจ
เชิญชวนศิษย์ ทบึงท้าย กรายมาชม

พระมณฑป หรือหอไตร ๑๓๐ มุข
 ข้างเอก ๑๑ องค์ การงานสร้างม
 ภาพจิตรกรรม งามเกียรติ เวียงเขม
 ไคยง โสภณดี สัมฤทธิ์ดี เพชรนิลจินดา

พระมหา เจดีย์ สิริวิภา
 ศิลาฐาน ไทยจีน ถิ่นสุข
 สร้างไว้เป็น พุทธบูชา มหาเศ
 ภาพุทโธ มโนกรรม เลิศล้ำศรัทธา

เจดีย์ประดับ กระเบื้องเคลือบสี
 พระพุทธรูป ยืนเต็ม อยู่
 คือพระศรีรัตนเพียร อยู่
 เจดีย์ประจำ พระพุทธยอดฟ้า ศรัทธาท้าย

“พระมหาเจดีย์ศรีสรรเพชดาญาณ”

เจดีย์ประจำรัชกาลที่ ๑

“พระมหาเจดีย์ดิลกธรรมกรกนิทาน”

เจดีย์ประจำรัชกาลที่ ๒

องค์ประดับ กระเบื้องเคลือบสีชาด
สร้างขึ้นคราว รัชกาลที่สาม ทำบุญให้
พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย
รัชกาลที่๕๑ ครองกรุง ไกร ท้ายทรงธรรม

เจดีย์ประกอบ กระเบื้องเคลือบสีเหลือง
สร้างเป็นเครื่อง พุทธบูชา สรีรภาพนั้น
พระมหาเจดีย์ มุขีรัต บริหาร
องค์ราชัน รัชกาลที่สาม ประจำให้
องค์ประดับ กระเบื้อง น้ำเงินเข้ม
เพื่อเติมเต็ม พุทธศรัทธา ขะตาเจตนา
นามพระมหา เจดีย์ ศรีสุริโยทัย
กษัตริย์ไทย รัชกาลที่สี่ ปฏิสังขรณ์

“พระมหาเจดีย์มุนีบัตรบริหาร”
เจดีย์ประจำรัชกาลที่ ๓

“พระมหาเจดีย์ทรงพระศรีสุริโยทัย”
เจดีย์ประจำรัชกาลที่ ๔

การที่มี มหาเจดีย์ ๔ รัชกาล
บอกคุณหลาน ว่านเครือ เพื่อสั่งสอน
ปวงกษัตริย์ ทั้งสี่ มีจิพจร
ก่อนม้วยมร สวรรคาลัย ให้เจอกัน

เอกลักษณะ ยักษ์วัดโพธิ์ ตัวโตขึ้น
พักตร์ยักษ์จีน กินดอกเบญจ เสี้ยมกันถัน
เผ่าประตู่ ถือศัสตราวุธ ขุดทวารบาล
มีตำนาน ขานกล่าว แท้ความมา

เล่ากันนัก สหายรัก ยักษ์วัดแจ้ง
เพื่อนรักแพง ยักษ์วัดโพธิ์ ยะโสภณ
เป็นเพื่อนรัก สองปากพัง เจ้าพระยา
สหายซี้ ตักันมา ตั้งบ้านมา

มาวันหนึ่ง ถึงคราฯ เข้าเฝ้าทูล
 ยักษ์วัดโพธิ์ ขาดเบ้าไข้ ไปไขขาน
 ขลุ่ยมดั่งค้ ยักษ์วัดแจ้ง แบ่งเสื่อฉาน
 ด้ยญามัน ละใช้คีน จัดขึ้นด้ยญา

ยักษ์วัดอรุณ ฌนเหสี๑ใจ ไม่ให้ทั้น
 ทำต๑ดี ยักษ์วัดโพธิ์ โมโหหนักหนา
 พัดพัดอัน พันตุ ด้ยงานข้า
 ด้ยร่างกาย มหิมา ป่าลัมเตียน

ขาดร้าวรัก ยักษ์วัดพระแก้ว จำแถมมา
 ด้ยยักษา ด้ยราศีกั ฮักหาญเหียน
 ฉานต๑ด้ พันตุมา ตราบทเรียน
 ด้ยยกทำเตียน ไล้งไล้ง โปร่งลาชตา

พระศีละ รู้ขาด ทำ๑โกรธา
 ด้ยยักษา ให้เป็นเหิน ด้ยเหตุทักบ้า
 ด้ยด้ยยักษ พิกักษวัด จัดไฉภา
 คี๑ดำนาน แล่ขานมา ด้ยยกทำเตียน

คำ"วัดวา" ปรีศนาธรรม นำจิตตรอง
 คำของคน ขนบยกย่อง หรือต้องเปลี่ยน
 ทำความดี มั่งหรือยัง หรือนั่งเทียน
 สร้างบารมี เสียนัย ร่มไทรร่มโพธิ์

สถิตย์พันธ์ ธรรมสถิตย์

ชาติพุทธชน...ก็รู้...วัดคู่บ้าน
 อดีตกาล บรรพชน อันคุณค่า
 มุ่งกระทำ อำนวย ด้วยศรัทธา
 บำรุงวัดวา ศาสนา มานานนม

วัดแต่บ้าน พันผูก ทุกแห่งหล้า
 คนสร้างวัด พัฒนา เหล่าอาศรม
 วัดรังสรรค์...ปัญญา...ประชาคม
 หลุดไล่พ้น โศกนตม บ่มเพาะใจ

พระภูมิ...ฤดีมั่ง...ผดุงมั่ง
ธ บากบั่น...จรรโลง...ให้คงไว้
พุทธศาสนา...ยังอยู่...คู่ชาติไทย
ศุภศภาว ก้าวไกล มีศตวรรษต่อเนื่อง

การผดุง บำรุงวัด ภัตตาคารสยาม
สร้างอาราม งามสง่า ปฏิบัติธรรม
ทรงอุปถัมภ์...คำขวัญ...วัดคู่คนศรี
มีชาติต่อเนื่อง...ยังอนาคต..ที่ผ่านมา

อารามราษฎร์ วัดหลวง ทั้งปวงนี้
อยู่ยืนยง...คงมั่ง...ปานภูเขา
ไทยทุกผู้ หมั่นเหล่า ชาวประชา
ต่างศรัทธา ปสาทะ ให้อนุเคราะห์

วัดพระเชตุพน วิมล มังคลาราม
แสนงดงาม อร่ามนัก เกินจักเอ่ย
หรือวัดโพธิ์ ไฉไลล้ำ นามคู่คนเคย
ให้อนุพิทักษ์ ธ คงมั่ง มั่นคง

วัดประจำ ราชัน รัชกาลที่หนึ่ง
แหล่งขบขี้ใจ ตรึงตรา ติดกระแส
ประเพณีม ชมชื่น รื่นรมย์แด
นับตั้งแต่..วันวาน..ตราบวันเนี้

ณ วันวาน นั้นหรือ คือมหา'ลัย
แห่งแรกของ ชาวไทย ในศักดิ์ศรี
เปรียบดั่ง ค่องวิชา บรรดามี
เป็นแหล่งที่...เรียนรู้...ดูชุมชน

อารามทอง...แห่งนี้...ชี้ได้ชัด
ตามประวัติ จัดสร้าง อย่างเห็นผล
ยังอนุค ไป สัมผัสอยู่ยา งามน่ายล
เนิ่นนานจน บัลดุบัน มีพันแปร

จักอยู่ยัง...ยืนยง...อย่างคงมั่น
 ตราบวันตรี เดียงอยู่ คู่ไทยเน
 ณ ริมฝั่ง...เจ้าพระยา...ข้างน้ำแ
 ยลผ่านแกด...แดบลิ้ม...ดิมดำฤทัย

มรดก ความทรงจำ แห่งโลกนี้
 ยუნโลก...บ่งชี้...ที่ยิ่งใหญ่
 มั่งคั่งมั่งมี...เลื่องชื่อ...ระบือไกล
 วัดของไทย ใครหนอ ก็ยากจะ

หม่อมเกี้ยวก่อย ก่อใจ มุ่งไปวัด
 เพื่อปฏิบัติ..ศาสนกิจ..จิตกุศล
 จักเสริมต่อ ก่อสร้าง งานมงคล
 ให้ชุมชน...คงอยู่...คู่อาราม

โกวิท ธีรวิโรจน์

พระตำหนักवासูกรี เป็นพิพิธภัณฑ์
สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิต
ชิโนรส สมเด็จพระสังฆราชเจ้าองค์ที่ ๗
แห่งกรุงรัตนโกสินทร์
พระผู้ทรงเป็นรัตนกวีของชาติ ซึ่งองค์การ
ยูเนสโกแห่งสหประชาชาติประกาศยกย่องให้
เป็นพระผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม
ระดับโลก (กวีเอกของโลก)

ตำหนักนี้เคยเป็นที่ประทับของสมเด็จพระมหา
สมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส ตั้งอยู่ใน
เขตสังฆาวาส ปัจจุบันเป็นที่ประดิษฐานพระ
โกศทรงฝรั่ง บรรจุพระอัฐิของพระองค์ท่าน
จัดเป็นบ้านกวีและอนุสรณ์สถานที่น่าสนใจ

ผลงานของรัตนกวีพระองค์นี้ ชาวไทยที่ผ่านการศึกษาในระดับมัธยมต้นทุกคนต้องอ่านบทพระนิพนธ์
โคลงสี่สุภาพ ฉันท์ ลิลิต และยังคงจำได้ดี อาทิ ลิลิตตะเลงพ่าย กฤษณาสอนน้องคำฉันท์ ซึ่งเป็น
หนังสืออ่านประกอบในชั้นเรียนบทหนึ่งที่ต้องจำกันติดปาก แม้เอย่เอื้อนที่ไหญ่ย่อมมีคนต่อคำได้ คือ

“พฤษภากร อิกกุญชรอันปลดปลง
โททนต์เส่งคง สำคัญหมายในกายมี
นรชาติวางวาย มลายสิ้นทั้งอินทรีย
สถิตทั่วแต่ชั่วดี ประดับไว้ในโลกา”

